

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita R. P. Ioannis Francisci Regis, è Societate Iesv

La Broue, Claude de

Coloniæ, 1660

§. 2. Humilitas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45172

que erumperent. Certè cum aliquando in scholâ modum nobis traderet, actus Contritionis, quem vocamus, exercendi, prorupit ipse in lacrimas tam uberes, ut nos mirum in modum commoveret.

§. II. *Humilitas.*

VT latendi studium Francisci, pleraque nobis suffuratum sit documenta virtutis istius, non tamen omnia potuit voluntaria illa caligine involuere. Equidem id sequebatur per studiosè, ut munera, beneficentiamque Dei erga se occuleret: consultoque vultum semper hilarem præferebat, ut ne quidpiam suprâ alios aut esse, aut habere videretur. Contrâ, exultabat animo, quoties se deridiculo cernebat esse aliis: quin, ult: ò se ipse ridendum præbebat: tumque singulariter oblectabatur, cum aliquid fecerat, dixeratve, vnde proponeretur eorum quibuscum versabatur, scommatis: quod cum incidebat, non modò non interrompebat sermonem, trahebatve aliò, quod ferè homines plusculum sui amantes facere solent, sed contrâ, frigida quædam proloquebatur, quò diutius
sui

sui contempnitione frueretur. Fuit, cum
per asperissimum frigus facultatem à Superi-
ore petierit verberandi sui in triclinio;
& annuente Superiore, sic, ut vestem non
poneret, sed per togam verberaret sanè
humeros quantum vellet: conditionem
accepit Franciscus, in omniumque discū-
bentium oculis prodit in medium; &, ut
erat planè vestitus, flagello è funiculis tota
laccertorum vi verberat humeros, latusque
ac volens hausit ruborem totum, qui non
potuit non esse multus: & tamen ætate
tunc quadragenarius erat, dignitate sacer-
dos. Unde singulari cuidam divini Numi-
nis providentiæ tribuendum meritò vide-
tur, servum suum eadem amoris significa-
tione prosequenti, quā Filium ipsum di-
gnatus est, ut non modò assidue Franciscus
externorum sannis patuerit, non licentio-
rum dumtaxat, sed etiam Superioribus
Societatis minùs probarentur eorum ple-
raque, quæ vir Dei ad Domini sui decus,
utilitatemque proximorum suscipiebat.
Ergo cum frequenter ab eis insimularetur
imprudentiæ, nonnunquam etiam objur-
garetur asperius; quæ objiciebantur, de-
missis

missis luminibus audiebat, vultu placido, ac minimè perturbato: nihil excusare, nihil contrà afferre solitus, quantumlibet à vero aliena essent ea, quorum accusabatur, nisi si inde remoram objici videbat studio juvandarum animarum suo: tunc enim purgabat sese quam modestissimè: ut facile intelligeres, non id eum facere studio lædendi cujusquam, sed eo tantum consilio, ut liceret porro benè cœpta promovere, aut quæ salutariter facienda proponebantur, suscipere. Atque id constantissimè tenuit non modò junior, sed etiam toto deinceps ætatis tempore. Neque modò Moderatorum seu monita, seu objurgationes ferebat placidè, sed eorum etiam, quibus jus nullum in se erat: quod cum Sacerdos amicus è Societate admiraretur vehementer, constituit, ut narravit deinde ipse mihi, experiri, quam tandem ad absolutionem Francisci virtus hoc in genere pervenisset. Ergo aliquando, secundum prandium, consuetæ relaxationis tempore seducit hominem: carpit severius ejus facta, dictaque suspecta sibi videri eorum pleraque, in quibus operam ponebat,
& tem-

& tempus: sensum eundem esse plurimorum è Nostreis: enumerat plurima, quæ vulgò in illo reprehenderentur: hæc illaque de illo jactari: uno verbo, nihil non ad probrum objicit, quod quandam verisimilitudinem haberet. Verùm, Franciscum nihil commovit tam gravis quasi petitio: modestè pacateque objurgationem sanè asperam tulit ad extremum usque, sic, ut ne verbulo quidem orationem interruperit minimè utique vulgò jucundam, atque eò minus per se ferendam, quod objurgatori jus nullum imperiumve, in eum quem objurgabat. Quanquam minus id quidem mirum in eo, qui talibus assueverat jamdiù, atque adeò unicè delectabatur: illud toto studiorum tempore propositum ipsi fuit, haud imitandum fortè, certè mirandum, qualia pleraque, Sanctorum nobis Vitæ suppeditant, ut contemptio- nem sui in aliorum mentibus ingeneraret. In sermone familiari, atque adeò in domesticis Concionibus consultò peccabat quædam, nec levia quandoque, seu pronunciationem spectares, seu structuram collocationemque verborum, unde aut
ineru-

ineruditus haberetur, aut hebes: ac si quando ea emendare juberetur, ut eveniebat identidem, tum item consilio emendationem simulans, peccabat alia denuò: quam artem virtutis cum non nisi pauci dispicerent, quibus erant adolescentis doctores perspectæ, enimverò id assequebatur quod concupiscebat, ut penè pro deridiculo esset aequalibus: quorum quidem ex numero si qui per affectatam gravitatem ipsum insimularent, quasi quidpiam dixisset, fecissetve aut contrà decorum, aut contra leges Religionis; ad ea Franciscus nihil excusare, sed cum aliis ridere, humerisque, ut sit, aut contractis, aut leviter sublaris, culpam agnoscere, cujus utique minimè esset affinis, maximè si quid affingeretur tanquam factum clam ab eo, quasi malus custos officii dum solus esset, tamen hypocritarum in morem virtutis opinionem sequeretur. Certè cum è sociis quispian, & contubernalis scilicet, domi inter familiares astanti Francisco objecisset motum in compositum corporis, curvare humeros, eorumque alterum attollere, alterum deprimere, rogam haud decorè gestare,

stare, ac qui in eum intuerentur, facile sibi persuadere, ipsum ferre hiemem humeris; tantum abfuit ut acri monitori succenseret, ut potius gaudii significationem præ se ferens, ac propè gestiens à Superioribus facultatem extorserit incusandi se se super mentem de iis omnibus, quasi sic prorsus res haberet.

Indidem originem trahebat fortis animi æquitas illa tanta, ut planè aptus ex divinæ providentiæ nutu, nihil calumnia moveretur, ne in rebus quidem gravioribus. Certior quidem factus aliquando à socio iter cum eo peragente, fore ut à Superioribus reprehenderetur certâ de re, nec levis momenti, unde turbæ extiterant; nihil respondit aliud, nisi se rem totam Deo committere: ac tamen si habebat exploratum, illum ipsum, qui ista memoria-
bat, id ut gesta esset probè nosse; tamen ne verbulo quidem precatus est, ut cum nihil hic à se peccatum sciret, innocentiam suam apud Superiores tueretur. Quo in genere non semel fidelem famulum probavit Deus; credo, quò exempla crebriora extarent tam celsæ demissionis animi: subit-
que

que nonnunquam mirari, qui tandem fieri tam frequenter potuerit, ut Superiores Societatis, viri utique & probi & sapientes, non semel hic sibi imponi passi sint: constat siquidem eos identidem plus fidei habuisse aut delationibus justo fundamento penè carentibus, aut suspicionibus levioribus quibusdam, aut expostulationibus parùm æquis, quam ferret viri prudentia, sanctimoniaque: ut diceres illos Francisci facta improbare carpereque potius ex studio cavendi, ne quid ab eo temerè fieret, quam ex ullo vestigio temeritatis in illo deprehensæ. Hæc autem quoties inciderunt, semper sibi præclarè constitit servus Dei: nam neque simultatis quidquam unquam exercuit cum iis, quorum parum consideratis oblocutionibus norat Superiores si non à se abalienatos fuisse, certè cepisse sentire de se minus commodè: neque vel verbulo causam suam defendit apud Superiores eosdem, nisi dum videbat luce meridianâ clariùs, suo silentio Dei gloriam utilitatesve animarum imminutum iri.

Quod si calumniam ferebat tam lentè,
locus

locus nullus dubitandi relinquitur, quin
pacatissimo animo ferret admoneri se de
iis, in quibus à se peccatum nonnihil fu-
isse, sibi persuadebat: tantum enim aberat
ut succenseret monitoribus, delatoribusve,
ut potius tunc omnibus incesceret lætitiis,
collocaretque in numero eorum, à quibus
beneficii aliquid accepisset, eos qui moni-
torum acceptâ personâ, hæc illave sibi mi-
nùs probari profiterentur. Id adeò exem-
plo sanè illustri comprobari potest, cujus
auctorem habeo illum ipsum, qui rei gestæ
pars magna fuit. Ego, aiebat, cum P. Fran-
cisco attributus socius essem, adhuc junior,
& à tyrocinio recens, dum is Missionem
obibat Sommerii in oppido Oxitaniæ,
persuadere illi conatus sum, ut certa die,
quâ maior convenientium ex variis locis
frequentia futura erat, aliquid ad concio-
nem afferret meditatum, elaboratumque
solito magis. Cum ad eam invitationem
obsurdesceret, quod diceret vix satis inter
se copulari posse Evangelicam simplicita-
tem, & affectatam illam pompam verbo-
rum, quæ persuasioni obsit magis, quam
prosit, institi contrâ, opposuique remit-
tendum

tendum nonnunquam aliquid esse de istâ
severitate, dandumque aliquid imbecilli-
tati hominum : si qua oratio splendet
istiusmodi ornamentis, non eam continuo
ab Apostolicâ regulâ discedere : ut non
gravatè audire ab adstantibus, miscen-
dum quandoque dulce utili. *His argumentis,*
addebat, hominem expugnari denique, aliorum
judicium haud difficillimè anteponere solitum suo:
studiosius solito elaboravit ea, quæ proximè erat
ad concionem allaturus, & scilicet præclare satis-
fecit omnibus. Ubi dimissa concio erat, domi-
seorsim rogat me, ut quandoquidem fece-
rat quod monueram, ipse vicissim ne par-
cerem significare, quid eâ in oratione ob-
servavissem emendatione dignum, quò in
posterum caveret? se optimam in partem
accepturum quicquid suggessissem. Hæc
verò vultu tam hilari, tamque serenâ fron-
te dicebat, ut nihil dubitans quin ex animo
loqueretur, audenter sanè, atque adeò, ut
deinde agnovi, nec sine rubore, præfractâ
quadam licentiâ effudi quicquid venit in
mentem: carpi vocem, gestum, elocutio-
nem, nexum orationis, argumenta ratio-
nesque allatas: uno verbo, errata æquè si
qua

qua inerant, & virtutes. Tenuit aspera admonitio dimidiam ipsam horam: quo toto intervallo pius Sacerdos egregiè composui, vultu semper ad benignitatem composito, ne verbulo quidem interrupit orationem liberio-rem, aut objecta refellens, ut potuit perfacile, aut rationem reddens eorum, quæ attulisset: illud tantùm observavi ipsum leviter erubuisse, vultu producente, quæ premebat animus: utque nihil ad modestissimæ mentis demissionem deesset, ubi loqui desieram, hortatus ultò me est, pergerem porrò, adderemque si quid animadvertissem prætereà. At ego ut quam personam inconsultè susceperam, ad extremum usque retinerem; *Hac, inquam, in præsens sufficiunt: neque opera pretium addere plura, prius quàm hac, aut eorum certè pars fuerit emendata.* Quæ cum aliquanto post mente & cogitatione revolverem, propè expavescens, miratusque vehementer, qui tam parum memor fuisset officii, qui tam protervè servum Dei habuissem; factum excusavi, ut debui, petiique ab illo veniam: verùm, vii Dei sermonem abrum-pens, subrisit, perque sanctam dissimulationem,

tionem, *Non est, inquit, cur te facti poeniteat: in beneficii loco pono, quod me tam sincere commoneficeris erratorum.*

Hinc facile assequi quisque potest, quantoperè Franciscus abhorreret ab omni existimatione in vulgus, & ab aura populari. Fugitavit perpetuò virorum primariorum ædes: neque ad tales adibat unquam, nisi charitas cogeret, & animarum rationes: cum rusticanis hominibus longè libentiùs versabatur: eorum in familiaritatem se se insinuabat, eos instituebat permanenter, illorum excipiebat confessiones: longè dissimillimè (inquit Scriptor Gallicus) instituto eorum, quibus tolerabilius esset vesci locustis, camelorumque pelibus ad vestitum uti, cum S. Ioanne Baptistâ, quàm cum eodem, verbum Dei in eremo prædicare. Nec magis delectabatur turbâ feminarum in serico, luxuque cetero vestis, homologeterium obsidentium: cupidius adibat ad nosocomia, publicasque custodias: iis in locis versabatur frequens, in pædore & squalore hilarior, quàm illi aularum asectæ in plausu adulatorum inani: miserorum autem illorum, qui

qui vulgò pro fæce , proque quisquiliis
mortalium habentur tam observans erat,
ut ea comitas facilè mentes quamlibet
contumaces flecteret. Audivi quidem cer-
tè de plerisque fide dignissimis , servum
Dei cum perditis mulieribus, quas è cœno
extractas volebat, tantâ honoris signifi-
catione loqui solitum, quantâ propè egisset
cum matronis honestissimis: adeò in tem-
pore demittere se se norat, dùm quod ad
Domini Dei gloriam utilitatemque anima-
rum sequebatur, assequeretur. Quid mi-
rum igitur, si qui tantum tribuebat abje-
ctissimis propudiis humani generis, fratres
coleret suos? Erat illius familiaris consue-
tudo læta, ac minimè morosa, & nativâ
quadam simplicitate suavis: anteponere
se nemini, cedebat omnibus, ac si quando,
ut sit in familiari colloctione, extolle-
bantur facta dictave æqualium, sic, ut sal-
tem oblique res in contemtionem illius
cederet, tum verò tantam præ se ferebat
significationem gaudii, quantam homines
laudis cupidissimi solent, dum magnificè
de se prædicari audiunt. Porro in vilissimâ
opinionem sui cum placidissime acquiesce-
ret,

E

ret,

ret, neque de studiorum successu, neque de re ullâ aliâ earum, unde nominis splendor existit, sollicitus erat ullo modo: cum præsertim usu ipso didicisset, nihil magis valere ad impetrandam à Domino Deo vim animas reducendi ad frugem, quàm egregiam despicientiam sui: atque ideirco ad Missiones proficiscens, semper à suo Confessario flexo genu flagitabat, sibi ut benediceret.

§. III. Obedientia.

AMbigit nemo credo, quin cujus in mente tam altas radices egisset religiosa demissio, is Deo Deique causa Superioribus planè morem gereret. Horum ex arbitrio sic pendebat, ut ad nutum vel verbum nihil non susciperet, nihil non defereret inchoatum: quod potterius longè difficilius faciebat nonnunquam Obedientiae pugna, ut ita dicam, cum zelo animarum. Eo zelo cum æstualet servus Dei, eveniebat identidem, ut à Moderatoribus deserere juberetur præclarè cœpta, cursumque interrompere rerum earum, è quibus fructum non mediocrem exiturum

Fran-